

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

**Par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā
šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas
aizstājējproduktu inventarizāciju
2024. gada 1. martā**

19.02.2024.

Saturs

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums	3
II. Inventarizācijas norises kārtība	4
III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana.....	5
IV. Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa.....	8

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

2024. gada 1. martā mainās akcīzes nodokļa likmes:

- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam;
- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām;
- tabakas aizstājējproduktiem.

Akcīzes preču grupa		Nodokļa likme līdz 2024. gada 29. februārim	Nodokļa likme ar 2024. gada 1. martu
Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums ¹	par 1 mililitru šķidruma	0,20 eiro ^{2;3}	0,24 eiro ^{4;5}
Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas ⁶			
Tabakas aizstājējprodukti ⁷	par 1000 gramiem	120 eiro ⁸	138 eiro ⁹

1. Persona, kas bez atsevišķas tam paredzētas speciālas atļaujas (licences) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai, 2024. gada 1. martā veic darbības ar elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem, realizējot tos mazumtirdzniecībā un/vai vairumtirdzniecībā¹⁰:

- 1) inventarizē 2024. gada 1. martā krājumā esošo elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu (mililitros) un/vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas (mililitros), un/vai tabakas aizstājējproduktus (gramos);
- 2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t. i., **līdz 2024. gada 15. martam**, veic akcīzes nodokļa starpības aprēķinu un iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) dokumentu: *Akcīzes*

¹ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” 4.¹ panta pirmā daļa.

² Turpat, 13.¹ pants.

³ Turpat, 13.¹ pants.

⁴ Turpat, pārejas noteikumu 165. punkta 1. apakšpunkts.

⁵ Turpat, pārejas noteikumu 165. punkta 1. apakšpunkts.

⁶ Turpat, 4.¹ panta otrā daļa.

⁷ Turpat, 4.² pants.

⁸ Turpat, 13.² pants.

⁹ Turpat, pārejas noteikumu 167. punkta 1. apakšpunkts.

¹⁰ Turpat, pārejas noteikumu 138. punkts.

nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā), kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos preču krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu;

- 3) par inventarizācijā konstatētajiem preču krājumiem aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu **iemaksā valsts budžetā līdz 2024. gada 15. aprīlim.**

II. Inventarizācijas norises kārtība

1. Veicot elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizāciju, jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju¹¹.
2. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigtai visu attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem preču atlikumiem.
3. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību arī ir jāveic akcīzes nodokļa aprēķins un akcīzes nodoklis jāsamaksā valsts budžetā.
4. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sagatavo vismaz divos eksemplāros, no kuriem vienu glabā katrā elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.
5. **Ja nodokļu maksātājam ir vairākas elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas,** inventarizāciju veic katrā komercdarbības vietā. EDS norāda kopējo preču apjomu un nodokļa starpības aprēķina summu.

---

¹¹ [Grāmatvedības likums.](#)

III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana

6. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam var izmantot šī metodiskā materiāla pielikumā iekļautās akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulas vai arī aprēķinu veikt patstāvīgi. Ja izmanto pielikumā iekļautos inventarizācijas sarakstus, automātiski tiek aizpildīta akcīzes nodokļa starpību summas aprēķina tabula.
7. Akcīzes nodokli **elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām** (neatkarīgi no nikotīna daudzuma) aprēķina pēc formulas:

$$A = D * m$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

D – kopējais šķidruma apjoms (ml)

m – akcīzes nodoklis par 1 ml šķidruma

- 7.1. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām līdz likmju maiņai 2024. gada 1. martā, jāņem vērā likme:

1) par 1 mililitru šķidruma – 0,20 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai tā sagatavošanas sastāvdaļām:

$$A = 10 * 0,20$$

$$A = 2,00 \text{ eiro}$$

- 7.2. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām pēc likmes, kas stājas spēkā 2024. gada 1. martā, jāņem vērā likme:

2) par 1 mililitru šķidruma – 0,24 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai tā sagatavošanas sastāvdaļām:

$$A = 10 * 0,24$$

$$A = 2,40 \text{ eiro}$$

7.3. **Akcīzes nodokļa starpību** elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināta pēc jaunās akcīzes nodokļa likmes (spēkā ar 2024. gada 1. martu), un akcīzes nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc iepriekšējās akcīzes nodokļa likmes (spēkā līdz 2024. gada 29. februārim).

Piemērs: personai 2024. gada 1. martā krājumos ir 100 mililitri elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrumā vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu:

- 1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 * 0,20 = 20,00 \text{ eiro}$$

- 2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 * 0,24 = 24,00 \text{ eiro}$$

- 3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām:

$$24 - 20 = 4,00 \text{ eiro}$$

8. Akcīzes nodokli **tabakas aizstājējproduktiem** aprēķina pēc formulas:

$$A = D * m / 1000$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

D – kopējais aizstājējproduktu apjoms (gramos)

m – akcīzes nodoklis par 1000 gramiem aizstājējproduktu

8.1. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu tabakas aizstājējproduktiem līdz likmju maiņai 2024. gada 1. martā, jāņem vērā likme:

1) par 1000 gramiem – 120 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 150 gramiem tabakas aizstājējproduktu:

$$A = 150 * 120 / 1000$$

$$A = 18,00 \text{ eiro}$$

8.2. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu tabakas aizstājējproduktiem pēc likmes, kas stājas spēkā 2024. gada 1. martā, jāņem vērā likme:

2) par 1000 gramiem – 138 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 150 gramiem tabakas aizstājējproduktu:

$$A = 150 * 138 / 1000$$

$$A = 20,70 \text{ eiro}$$

- 8.3. **Akcīzes nodokļa starpību** tabakas aizstājējproduktiem aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc jaunās nodokļa likmes (spēkā ar 2024. gada 1. martu), un nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc iepriekšējās nodokļa likmes (spēkā līdz 2024. gada 29. februārim).

Piemērs: personai 2024. gada 1. martā krājumos ir 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

- 1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 * 120 / 1000 = 12,00 \text{ eiro}$$

- 2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 * 138 / 1000 = 13,80 \text{ eiro}$$

- 3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

$$13,80 - 12 = 1,80 \text{ eiro}$$

IV. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

9. Akcīzes nodokļa starpības aprēķins jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS¹².
10. Dokuments “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” EDS ir pieejams sadaļā “Dokumenti” – “No veidlapas” – “Akcīzes nodokļa dokumenti” – “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” – “Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022.”.

The screenshot shows the EDS system interface. At the top, there is a button labeled "Sagatavot dokumentu". Below it, there are two buttons: "No veidlapas" and "No faila". A blue arrow points to the "No veidlapas" button. Below these buttons, there are three tabs: "Mans saraksts", "Pēc dokumentu grupas", and "Visi dokumenti". A blue arrow points to the "Pēc dokumentu grupas" tab. Below the tabs, there is a list of document groups. The first group is "Akcīzes nodokļa dokumenti", which is highlighted with a blue arrow. Below this group, there are two sub-items: "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" and "Akcīzes nodokļa aprēķins (akcīzes nodokļa likmju maiņas gadījumā)". A blue arrow points to the first sub-item. Below the sub-items, there is a button labeled "Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022", which is highlighted with a blue arrow.

11. Atverot dokumentu, jāizvēlas akcīzes nodokļa likmes maiņas datums un tam piesaistītais preču veids:
- 11.1. 01.03.2024. – elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, tā sagatavošanas sastāvdaļas;
- 11.2. 01.03.2024. – tabakas aizstājējprodukti.
12. Ja akcīzes nodokļa starpības aprēķins tiek veikts gan par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, gan par tabakas aizstājējproduktiem, tad ir jāiesniedz divi atsevišķi dokumenti.

¹² Likuma “[Par nodokļiem un nodevām](#)” 15. panta pirmās daļas 3. punkts.

13. Pēc likmes maiņas datuma un preču veida izvēles inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš ielasīsies automātiski.

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju mainas gadījumā)

☒ **Pirmreizējs dokuments**
☐ **Precizējums**

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums

01

01.03.2024

inventarizācijas veikšanas datums

02

01.03.2024

maksāšanas termiņš

03

15.04.2024

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums

→04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods

→05

nodokļa maksātāja veids

06

Cita persona (bez licences)

nodokļa maksātāja licences

07

Ielasīs automātiski

01 – Izvēlas:
01.03.2024 Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs
izmantojamais šķidrums, tā sagatavošanas sastāvdaļas,
vai
01.03.2024 Tabakas aizstājējprodukti

06 – Izvēlas:
Cita persona (bez licences)

14. Pretī produkta veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais kopējais daudzums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, tā sagatavošanas sastāvdaļām – mililitros, tabakas aizstājējproduktiem – gramos, un katram produkta veidam jāievada aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa.

Produkta veids	Vienotais nodokļu kods	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
1	2	3	4
08	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00

Ievada inventarizācijas rezultātā konstatēto kopējo daudzumu un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu

15. Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, un/vai tabakas aizstājējproduktiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

<i>Konta numurs:</i>	LV33TREL1060000300000
<i>Saņēmējs:</i>	Valsts budžets (VID)
<i>Reģistrācijas Nr.</i>	90000010008
<i>Saņēmēja iestāde:</i>	Valsts kase
<i>BIC kods:</i>	TRELLV22

Pielikumā: Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabula 2024. gada 1. martā.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Lilija Mūrniece 67120138

Karīna Ķeire-Ērmāne 67120139

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 19.02.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 19.02.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā “Sarakste ar VID”.